

Förberedelser KOLOSKOPI & GASTROSKOPI

En gastroskopi är en undersökning av matstrupe, magsäck och början av tolvfingertarmen. Koloskopi är en undersökning av tjocktarmen och ändtarmen. Man använder ett böjligt instrument försett med en kamera som kan fotografera och filma. Genom instrumentet kan vi ta vävnadsprov och om det görs tar det cirka 6-8 veckor att få svar.

Inför din undersökning ska tarmen rengöras med ett speciellt laxermedel. Rengöringen är viktig för att undersökningen ska kunna genomföras med god kvalitet.

Laxeringsmedlet du behöver köpa inför din undersökning är Plenvu och Toilax, dessa är receptfria och kan köpas på valfritt apotek. **Plenvu och Toilax är INTE utbytbart.**

Läs igenom denna information minst en vecka innan besöket så du är ordentligt förberedd.

Besöket tar cirka 1 timme.

På mottagningen görs undersökningar på flera salar samtidigt och det kan vara svårt att beräkna tidsåtgång för en undersökning. Det kan därför uppstå en viss väntan för dig. Tänk på att själv komma i god tid.

Hemresa

Om du behöver smärtlindrande och/eller lugnande läkemedel i samband med undersökningen får du **inte** framföra fordon i trafiken förrän nästa dag. Planera därför över hur din hemresa går till.

Har du pacemaker eller ICD

Meddela mag- och tarmmottagningen om du har något av detta. Det går bra att göra detta **via 1177**. Sök upp "Mag- och tarmmottagning Endoskopi Skövde" eller "Mag- och tarmmottagningen Endoskopin Lidköping" och skicka meddelande så noterar vi detta.

Läkemedel

Vi vill göra dig uppmärksam på att om man står på **blodförtunnande** läkemedel behöver vi att ni tänker till och beslutar kring följande:

Att göra en koloskopi kan vara förenat med blödningsrisk om vi tar bort polyper och/eller tar omfattande prover på slemhinnan. Vi önskar därför att man gör en paus enligt nedan angivna riktlinjer med **blodförtunnande** medicinering. Ring därför ansvarig mottagning som skriver ut dina blodförtunnande läkemedel för råd. Om din läkare känner sig osäker eller har frågor kring varför ett uppehåll behöver göras kan de kontakta oss eller läsa i riktlinjerna för Svensk Gastroenterologisk Förening som varje vårdcentral har tillgång till.

Det är av yttersta vikt att kontakt och överenskommelse med ansvarig för blodförtunnande läkemedel görs innan paus.

Blodförtunnande läkemedel:	Det här behöver du göra:
Blodförtunnande: t.ex. Xarelto, Pradaxa och Eliquis	Pausa i 48h innan samt på undersökningdagen. <i>(t.ex. undersökningdag måndag: ta inte blodförtunnande lördag, söndag eller måndag)</i>
Blodförtunnande: Waran Kom en timma innan bokad tid för PK-prov.	Pausa i 5 dagar innan samt på undersökningdagen. <i>(t.ex. undersökningdag måndag: ta inte blodförtunnande från torsdagen veckan innan)</i>
Blodförtunnande: t.ex. Clopidrogel, Plavix, Grepid, Prasgruel, Brilique	Pausa i 7 dagar innan samt på undersökningdagen. <i>(t.ex. undersökningdag måndag: ta inte blodförtunnande från måndagen veckan innan undersökningen)</i>
Blodförtunnande: Trombyl samt Persantin	Kan du fortsätta med som vanligt utan uppehåll

Övriga läkemedel:	Det här behöver du göra:
Järntabletter	Gör uppehåll i en vecka inför din undersökning.
Insulin- eller tablettbehandling vid diabetes	Kontakta din diabetessjuksköterska i god tid inför din undersökning för rådgivning och eventuell justering av läkemedel.
Bulkmedel som Inolaxol och lunelax	Gör uppehåll i minst 3 dagar inför din undersökning.
Övriga läkemedel som blodtrycksmedicin, antidepressiva el annat	Kan du fortsätta med som vanligt.

Att tänka på 1 vecka före din undersökning!

Mat och dryck

Sju dagar innan din undersökning behöver du **undvika skal och frön**. För att vara säker på att vi kan genomföra en så bra undersökning som möjligt ber vi dig att **avstå från**:

- Saker med högt fiberinnehåll, som t ex **grovt** bröd, müsli, gröt, vetekli och linfrön.
- Frukter som kiwi, citrusfrukter, hallon och vindruvor (innehåller kärnor).
- Grönsaker med grovt skal eller kärnor, t ex tomat, bönor, oliver, majs, lök och sparris.
- Nötter och quinoa.

I övrigt kan du äta som du brukar fram till 2 dagar före undersökningen. Det går utmärkt att äta kött, kyckling, fisk, soppor, potatis, pasta, ris (inte fullkorn) och grönsaker som är skalade samt välkokta rotfrukter.

Att få tarmen ren ökar chansen till en bra undersökning där inget missas på grund av kvarliggande tarminnehåll.

Tarmmjukgörande

Besväras du av hård mage/förstoppning är det bra om du använder dig av något mjukgörande för tarmen (t.ex. Movicol) 5 dagar innan laxeringsförberedelserna.

Var noga med att dricka extra vätska om/när du behandlar med Movicol, gärna 4–5 glas extra varje dag.

2 dagar före undersökningen

Denna dag får du endast inta **flytande kost** utan några bitar i.

Tips på flytande kost:

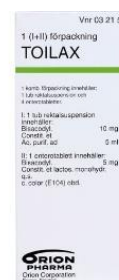
- Släta soppor, mjölk, fil, yogurth, kvarg.
- Juice utan fruktkött, provivadrycker, saftsoppor, nyponsoppa.
- Släta fruktkrämer, glass utan bitar.
- Smoothies, näringsdrycker, proteindrycker Toilax

Toilax

I dag skall du börja med dina Toilaxtabletter som du köpt på apoteket inför din undersökning.

Toilax	2 dagar före din undersökning
KI: 10.00	Ta 2 tabletter Toilax á 5mg
KI: 20.00	Ta 2 tabletter Toilax á 5mg

Rektalsuspensionen som finns med i paketet kan du kassera, den ska **inte** användas inför din undersökning.

Dagen före undersökningen

I dag får du endast dricka klara drycker!

Tips på klara drycker:

- Vatten, energidryck, saft (undvik röd saft),
- Buljong utan bitar och äppeljuice, Honungsvatten
- Kaffe och te utan mjölk.
- Klara näringsdrycker (finns på apoteket), vätskeersättning

Tänk på att du skall kunna titta genom glaset när du hållt upp din dryck i det, då klassas det som klar dryck. Undvik alltså sådant som liknar cola och nyponsoppa. Tillsätt gärna socker/honung så minskar du risken för huvudvärk.

På kvällen börjar du med PLENVU som du köpt på ditt apotek

Kl. 18.30 Blanda Plenvu dos 1 i 0,5 liter kallt vatten. Rör om och vänta tills allt löst sig.

Kl. 19.00 – 20.00 Drick ett glas vatten/klar dryck börja sedan dricka Plenvu.

Jämnt **fördelat under 60 minuter** ska du dricka 0,5 liter Plenvu **och minst 0,5 liter klar dryck**. Drick vartannat glas Plenvu och vartannat glas med klar dryck. Plenvu börjar verka inom 1–2 timmar och du bör befinna dig nära en toalett.

Undersökningsdagen

Blanda Plenvu dos 2 (OBS! Två påsar) i 0,5 liter kallt vatten. Drick ett glas vatten innan du börjar dricka Plenvu. Idag får du **INTE** dricka kaffe och endast sparsamt med KLARA drycker.

5 timmar innan din bokade tid (tabellen guidar dig) ska du dricka 0,5 liter **Plenvu dos 2** och minst 0,5 liter klar dryck. Drick vartannat glas Plenvu och vartannat glas klar dryck jämnt **fördelat under 60 minuter**. Tänk på att dricka långsamt. Ha gärna en halstablett att suga på emellan dryckerna.

Nedan tabell visar hur du ska planera din laxering, utifrån den tid du har bokad på mottagningen. Observera att det är cirkatider och att du får utgå ifrån den tid som ligger närmast din bokade tid. Tumregeln är att du påbörjar sista dosen senast 5 timmar innan undersökningstiden och att du avslutat den 4 timmar innan undersökningstiden. **Du måste fasta helt 4 timmar innan undersökningen för att magsäcken ska vara tom.**

Tid för undersökningen	Dos 1 – dricks dagen före undersökningen	Dos 2 – dricks samma dag som undersökningen
kl. 08.00	kl. 19.00	kl. 03.00
kl. 09.00	kl. 19.00	kl. 04.00
kl. 10.00	kl. 19.00	kl. 05.00
kl. 12.00	kl. 19.00	kl. 07.00
kl. 13.00	kl. 19.00	kl. 08.00
kl. 14.00	kl. 19.00	kl. 09.00

Laxering vid stomi

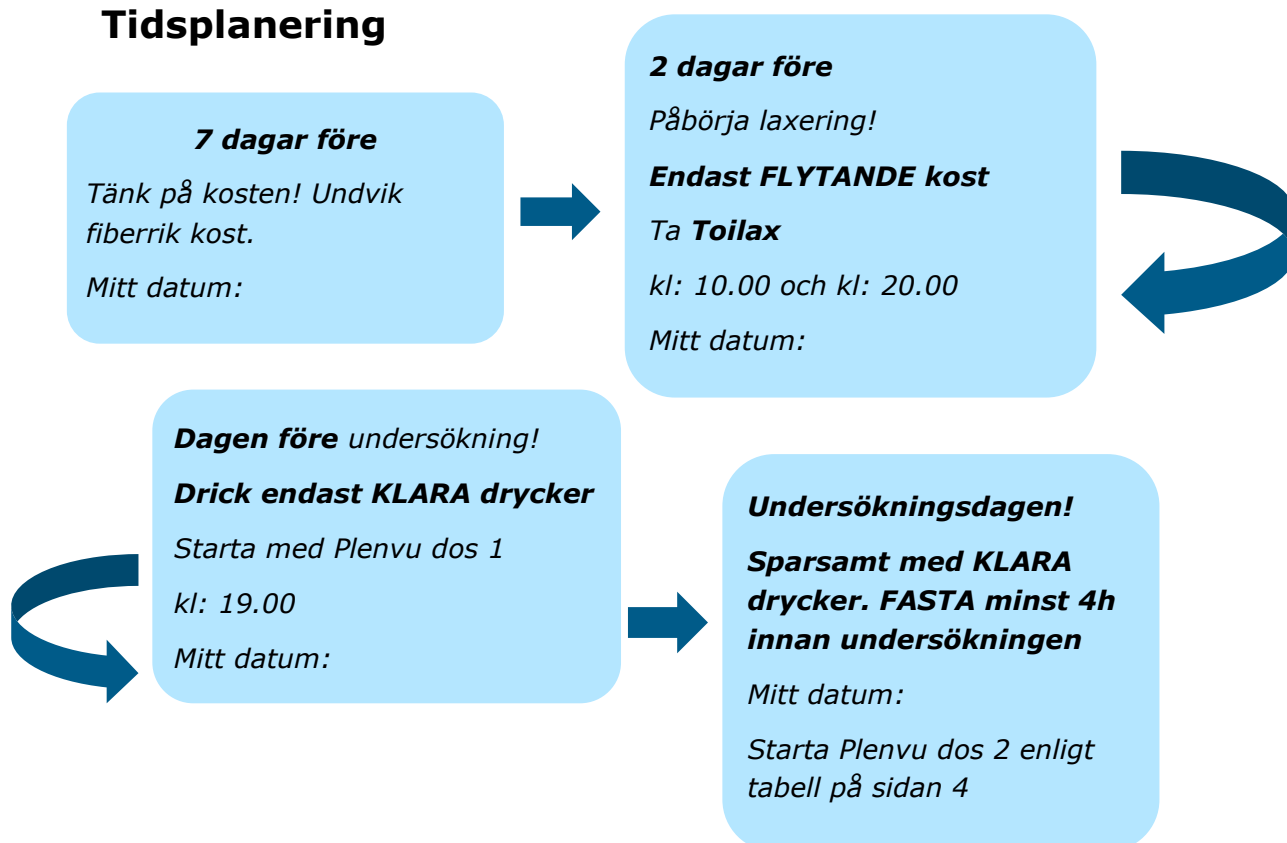
Om du har stomi rekommenderas du att kontakta din stomiterapeut innan du påbörjar laxeringen. Då kan du få råd och hjälp med tömbara stomipåsar.

Film om laxering med Plenvu

Skanna gärna QR-koden med din mobilkamera eller gå in via www.medicininstruktioner.se/norgine/plenvu/ för att se hur du blandar laxeringen. Följ doseringsschema för kväll/morgon delad dos. **Viktigt att du följer tidsangivelserna i tabellen ovan och övriga instruktioner i detta häfte.**

Tidsplanering

Om- eller avboka din tid

Behöver du om- eller avboka din tid görs detta via www.1177.se. Sök upp "Mag- och tarmmottagning Endoskopi Skövde" eller "Mag- och tarmmottagningen Endoskopin Lidköping" och skicka meddelande så noterar vi detta

Har du inte tillgång till 1177 ringer du på telefontiden, i vissa fall kan du även lämna meddelanden på telefonsvarare.

Om- och avbokning av tid önskar vi så snart det bara är möjligt, **gärna senast 3 dagar innan din undersökning.**

Uteblir du utan att meddela senast 24 timmar innan det planerade besöket **debiteras du** en patientavgift.

Välkommen att höra av dig vid frågor!

Sammanfattning

- **Köp dina laxermedel i god tid innan undersökningen.**
- Följ laxeringsinstruktionerna. Följs inte instruktionen är risken stor att du får göra om undersökningen.
- Undvik frön och fibrer redan 7 dagar innan ditt besök.
- Får du läkemedel i samband med undersökningen får du inte framföra fordon i trafiken förrän nästa dag. Tänk på att planera din hemresa.
- **Se över dina läkemedel**, ta med aktuell läkemedelslista.
- Har du **Waranbehandling** kom 1 timma innan planerat besöket för att ta ett PK-prov.
- Se gärna filmen om laxering.

